

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Anetta Dzielská

Název práce: Vliv sociokulturních zdrojů v rodině na školní výsledky žáků 2. stupně základních škol

Autorka posudku: Magdalena Mouralová

Anetta Dzielská se ve své práci zaměřila na vztah rodinného zázemí a vzdělávacích výsledků, specificky na vztah kulturního kapitálu a čtenářské gramotnosti a školních výsledků. Jedná se o téma „klasické“, tedy bezpochyby oborově relevantní, a i když k němu bylo zpracováno mnoho studií, je stále aktuální ostatně i v perspektivě současných výzev českého školství, jimiž je vypořádání se s dopady uzávěr škol v minulých letech a začleněním ukrajinských žáků. Autorka pracuje s daty z šetření PISA 2018. Zvolený náhled považuji za vhodný pro bakalářskou práci.

Práce bez problémů splňuje základní nároky kladené na bakalářské práce: obsahuje explicitní vymezení výzkumných otázek, popis a rozbor teoretických východisek a stavu poznání, pečlivé představení dat a metod jejich analýzy, přehlednou a věrohodnou prezentaci výsledků analýzy a jejich diskusi. Autorka pracuje s relevantní odbornou literaturou, argumentace je podkládána zdroji a daty, argumentační linka je plynulá, práce je psána kultivovaným jazykem a odborným stylem a je solidně formálně zpracována. Se zdroji je zacházeno korektně a dle kontroly originality je práce v pořádku.

V práci najdeme i některé větší či menší nedostatky, pochybení a nedotaženosti:

- Zacílení práce není hned úplně zřejmé. Formulace cílů by mohla být jasnější a explicitnější již někde v úvodu, aby čtenáři bylo jasné, o čem celá práce je a proč je to důležité a zajímavé. Velmi by to prospělo při čtení teoretické kapitoly, aby čtenář rozuměl, proč se píše zrovna o těch jevech a teoriích, o nichž se píše.
- Teoretická východiska jsou sice zvolena vhodně, ale nejsou dostatečně propojena se zbytkem práce. Postrádám jejich explicitní vztažení k vytyčenému cíli i jejich detailnější diskusi v kontextu výsledků analýzy. Hypotézy by měly vycházet z teorie, což se děje jen implicitně.
- Do kapitoly teoretická východiska jsou zařazeny i části, které s teoriemi nemají nic společného – např. současná podoba vzdělávacího systému je pro práci relevantním tématem a někde v textu má být popsána, ale není na tom ni „teoretického“.
- V metodologické kapitole chybí diskuse omezení zvoleného designu, zejména úskalí sekundární analýzy dat. Náznaky rozboru limitů najdeme v diskusní kapitole, ale bylo by vhodné je zařadit už k metodologii a být v nich explicitnější.

- Diskuse výsledků by mohla být rozsáhlejší, autorka spíše shrnuje výsledky a velmi základně je porovnává s východisky, postrádám však detailnější rozbor možných vysvětlení zjištěných vztahů. Zcela pak chybí diskuse přínosů zvoleného výzkumného zacílení a možných využití zjištění ve společenské diskusi a vzdělávací politice.
- Některé formulace v práci jsou nešikovné nebo dokonce věcně nesmyslné. Např. na str. 21 autorka uvádí, že „Šetření PISA 2018 se v České republice zúčastnilo celkem přes 7000 žáků, což odpovídá 95 procentům celkové populace patnáctiletých žáků.“ Nemělo to být spíš 5 % než 95 %? V jednotlivých věkových kohortách je v případě ČR něco přes 100 000 dětí...
- Autorka pracuje s relevantní literaturou, ale těžiště spočívá ve zdrojích relativně starých a publikace z posledních 10 let jsou zahrnuty jen omezeně. Zdá se, že autorka spíše vycházela z klasických děl a neprovedla dostatečnou rešerši aktuálních zdrojů.
- V práci jsou drobné formální nedostatky – odkazy na kapitoly neodpovídají reálným číslům kapitol; občas osamocené jednopísmenné předložky na konci řádků, rozdělení řádku v půlce odstavce.

Celkově považuji práci za vcelku zdařilý pokus o uchopení klasického tématu. Kvituji zejména využití sekundárních dat, jasné a smysluplné teoretické východisko a pečlivé zpracování metodologie.

Práce bezpochyby splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji **doporučuji přijmout k obhajobě** a hodnotit **známkou C**.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaká jsou omezení zvoleného výzkumného designu, v čem tkví úskalí sekundární analýzy dat? Jak jste se s nimi vypořádávala?
- 2) V čem spatřujete hlavní přínos své práce? Jak jsou výsledky práce dále uplatnitelné – akademicky či v praxi?

Datum: 6. 9. 2022

Podpis: Magdalena Mouralová